

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax:01/3772822

KLASA: 360-01/19-03/25
URBROJ: 531-1-19-3
Zagreb, 18. travnja 2019.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE URED PREDSDJEDNIKA VLADE

PREDMET: -Vlada Republike Hrvatske, Ured predsjednika Vlade - regulatorni uvjeti za pristup reguliranim profesijama u budućim zakonskim rješenjima
- očitovanje, daje se

Poštovani,

Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske dostavio je 9. travnja 2019. godine elektroničkom poštom ovom Ministarstvu zajednički dopis Hrvatske komore arhitekata, Hrvatske komore inženjera građevinarstva, Hrvatske komore inženjera elektrotehnike i Hrvatske komore inženjera strojarstva (u daljnjem tekstu: Komore), koji se odnosi na prijedlog regulatornih uvjeta za pristup reguliranim profesijama u Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (u daljnjem tekstu: Prijedlozi zakona). Na dostavljeni dopis dajemo očitovanje kako slijedi:

U uvodnom obrazloženju Prijedloga zakona navodi se da je svrha donošenja ovih zakona administrativno rasterećenje profesionalnih poslovnih usluga, što je dio tekuće gospodarske politike. U skladu s mjerama iz Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva 2019., koji je donesen Odlukom Vlade Republike Hrvatske 3. siječnja 2019. godine, potrebno je obvezno članstvo u Komori za inženjere gradilišta i/ili voditelje radova zamijeniti neobveznim upisom u imenik Komore. Mjerenje administrativnog opterećenja za inženjere gradilišta i/ili voditelje radova, primjenom metodologije standardnog troška (Standard Cost Model - SCM), pokazalo je značajno administrativno rasterećenje (od cca 9.900.000,00 kuna godišnje) za cca 5.500 inženjera gradilišta i/ili voditelja radova, sadašnjih članova Komore, kojima bi se obvezno članstvo u Komori i plaćanje godišnje članarine (od cca 1.800,00 kuna) zamijenili neobveznim upisom u imenik Komore.

U razmatranju provedene analize u postupku prethodne procjene za Prijedloge zakona, čiji je stručni nositelj Ministarstvo, razmatrani su mogući negativni učinci na: gospodarstvo, zaštitu tržišnog natjecanja, socijalni učinci, učinci na rad i tržište rada, učinci na zaštitu okoliša te na zaštitu ljudskih prava. Predmetnom prethodnom procjenom utvrđeno je da ukidanje obveznog članstva u Komori za inženjere gradilišta i voditelje radova u navedenim područjima nema negativnih učinaka te stoga nije potrebno izraditi procjenu učinaka propisa na malo gospodarstvo, odnosno test malog i srednjeg poduzetništva (MSP

test). Ujedno je zaključeno da se predmetno rasterećenje neznatno odnosi na gospodarstvo (ukupno: 379.910,00 kuna) ali da je to isto rasterećenje značajno za poslovanje osoba koje obavljaju poslove inženjera gradilišta i/ili voditelja radova, dakle 5.500 sadašnjih članova Komore, kao i neodređeni broj osoba koje trenutno ispunjavaju zakonske uvjete za obavljanje poslova inženjera gradilišta i/ili voditelja radova ali iz nekog razloga nisu članovi Komore (npr. trajno obavljaju te poslove u nekoj drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora, koja nema uvjet obveznog članstva za inženjere gradilišta i/ili voditelje radova).

Prema prihvaćenoj prethodnoj procjeni učinaka propisa, usluga građenja nije osobna usluga jedne fizičke osobe (npr. bolnicu ne gradi inženjer gradilišta), već koordinirani rad svih stručnih osoba na poslovima građenja građevine koji su zaposlenici pravne ili fizičke osobe obrtnika (u daljnjem tekstu: izvođač), koji je s investitorom sklopio ugovor o građenju. Potpisivanjem ugovora o građenju izvođač preuzima odgovornost za realizaciju materijalnog dobra, građenje građevine, pri čemu se odgovornost izvođača ne može prenijeti na inženjera gradilišta, njegovog zaposlenika. Prema zakonu kojim se uređuje gradnja, inženjer gradilišta nije sudionik u gradnji jer ne obavlja te poslove profesionalno i ekonomski neovisno (npr. ne kupuje građevni materijal) i nije potpisnik ugovora o građenju te stoga ne može preuzeti odgovornost za ispunjenje ugovora. Jasno je da bi prebacivanje odgovornosti s izvođača na zaposlenika-inženjera gradilišta (po cijenu plaćanja godišnje članarine Komori) nesumnjivo prvi pozdravili strani izvođači, koji trajno posluju u Republici Hrvatskoj.

Dopisom Komora iznosi se stajalište da su osobe koje obavljaju poslove inženjera gradilišta i/ili voditelja radova profesije iz sigurnosnog sektora, slijedom čega se upozorava na probleme koji bi mogli nastupiti ako se ustraje na odluci da se izmjenom sadašnjih zakonskih rješenja obvezno članstvo u Komori zamijeni neobveznim upisom. S tim u vezi skrećemo pozornost da je Europska komisija u Službenoj obavijesti - povreda br. 2018/2285 ocijenila da navedeni stručnjaci ne pripadaju sigurnosnom sektoru te je upitno propisivanje obveznog profesionalnog osiguranja za te osobe, za razliku od profesionalnog osiguranja osoba koje obavljaju poslove prostornog uređenja, odnosno poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja, koje Europska komisija nije dovodila u pitanje.

Ujedno napominjemo da strani inženjeri gradilišta i/ili voditelji radova iz država ugovornica Europskog gospodarskog prostora, u kojima nije propisan uvjet obveznog članstva u Komori, mogu već danas prekogranično obavljati poslove vođenja građenja u Republici Hrvatskoj na temelju uvjeta koje ispunjavaju u svojoj državi.

Nadalje, potpuno je nejasno na čemu se temelji tvrdnja Komore „da bi takva zakonska rješenja dovela do vala iseljavanja naših inženjera nezadovoljnih činjenicom da se ukida njihov status i stečena prava i uvodi nered u sektoru graditeljstva“. Znaju li se razlozi dosadašnjih odlazaka inženjera gradilišta i/ili voditelja radova iz Republike Hrvatske? Koji se dosadašnji status i stečena prava ukidaju? Prijedlozima zakona predlaže se obvezno članstvo zamijeniti neobveznim upisom u imenik Komore, slijedom čega uvjeti za obavljanje poslova ostaju i dalje uređeni zakonom, a inženjer gradilišta i/ili voditelj radova, ako to želi, može zatražiti upis u Komoru. Prema Prijedlozima zakona, stjecanjem statusa člana Komore inženjer gradilišta i/ili voditelj radova ne dobiva stručni naziv niti pravo na rad već ugled člana Komore, jer se podvrgava stegovnoj odgovornosti i stručnoj kontroli, naravno, ako se stručna kontrola provodi. Nadalje, uvjeti za izvođača i dalje ostaju uređeni zakonom, a ispunjavanje tih uvjeta na gradilištu kontrolira nadzorni inženjer, slijedom čega ostaje nejasno čime se „uvodi nered u sektoru graditeljstva“.

Ujedno skrećemo pozornost da sigurnost građevina u upotrebi prvenstveno ovisi o projektu prema kojem se građevina gradi te da inženjer gradilišta i/ili voditelj radova mora radove na građenju građevine izvoditi prema projektu i građevinskoj dozvoli, pri čemu projekt ne smije mijenjati. Za razliku od projektanta čiji projekt je sastavni dio lokacijske ili

građevinske dozvole, inženjer gradilišta ne izdaje niti jedan javni dokument (već potpisuje izjavu izvođača o izvedenim radovima). Slijedom navedenog, uvjeti za obavljanje poslova projektiranja i/ili provođenje stručnog nadzora građenja s jedne strane i uvjeti za inženjera gradilišta i/ili voditelja radova s druge strane, ne mogu biti jednakopravno uređeni.

Nastavno na predložene mjere Komora za financijsko i administrativno rasterećenja gospodarstva kojim se predlaže brisanje uvjeta za obavljanje poslova i djelatnosti upravljanja projektom gradnje iz zakonskih odredbi, ukazujemo da su iskustva drugih zemalja pokazala da obveznici javne nabave, prema određenim programima, ovisno o složenosti projekata angažiraju voditelja projekata kako bi osigurali racionalno korištenje resursa i olakšali postizanje rezultata npr. kod prijave projekata za sufinanciranje iz EU fondova, kada upravljanje sredstvima mora biti u skladu sa strogim pravilima kako bi se čvrsto nadzirala njihova uporaba i osiguralo da se novac troši na transparentan i odgovarajući način. Zakonom propisane obaveze upravljanja projektom gradnje odnose se isključivo na obveznike javne nabave u smislu propisa kojima se uređuje javna nabava i to samo u slučaju većih, značajnijih investicija, čiji pragovi su propisani istim Zakonom, čime se osigurava optimizacija utrošaka sredstava i vremena prije donošenja investicijske odluke i planiranja proračunskih sredstava te radi zakonite i kvalitetne pripreme projekta te njegove uspješne provedbe.

Vezano uz kriterije za utvrđivanje potrebnih znanja iz područja upravljanja projektima, navodimo da su zadržani uvjeti uređeni još 2009. godine Pravilnikom o znanjima iz područja upravljanja projektima („Narodne novine”, broj 45/09). Tim su pravilnikom pobliže propisani relevantni sustavi ovjere sposobnosti upravljanja projektima, pri čemu su uvažene dvije postojeće međunarodno priznate organizacije ovjeravanja upravljanja projektima: IPMA (eng. International Project Management Association) i PMI (eng. Project Management Institute). Također, tim su Pravilnikom popisani predmeti iz područja upravljanja projektom gradnje s potrebnim brojem ECTS bodova, odnosno potrebnom broju sati predavanja, koji se priznaju u postupku dokazivanja ispunjavanja uvjeta za voditelja projekta, ovisno o završenom obrazovnom programu. Na taj način omogućeno je ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti upravljanja projektom gradnje na više načina.

U pregledu novih financijskih opterećenja koja su nametnuta gospodarstvu, Komore navode da su Zakonom o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine”, broj 78/15 i 118/18), u daljnjem tekstu: Zakon, nametnuta nova opterećenja propisivanjem obveze izvođača da se osigura od odgovornosti za štetu koju bi mogao učiniti investitoru ili drugim osobama. S tim u vezi skrećemo pozornost da iznos osiguranja nije propisan, slijedom čega iznos osiguranja određuje sam izvođač. Propisivanje ove obveze osiguranja za domaće izvođače omogućuje da se zahtjev osiguranja utvrdi i za strane izvođače.

Nadalje, Komore navode da se člankom 33. Zakona nametnuti dodatni troškovi jer se djelatnost upravljanja projektom gradnje proširuje i na fazu pripreme projekta. Konstatacija Komora je netočna, obzirom da je težnja angažiranja voditelja projekta u ranijim fazama osnova osiguranja učinkovitog upravljanja investicijom. Naime, opće je poznato i priznato da je utjecaj na projekt tim veći što se intervencije i mjere rade u ranijim fazama njegove realizacije. U rubnom slučaju, kada se voditelj projekta angažira samo za fazu izvršenja projekta i kasnije, povećava se rizik smanjenja prostora za pozitivan doprinos ostvarenju ciljeva, čak do granica upravljanja po načelima kriznog menadžmenta, što nije preporučljivo u kontekstu uspjeha projekta. Ujedno skrećemo pozornost da se obveza imenovanja voditelja projekta proširuje na sve obveznike javne nabave radi usklađenja sa zakonom kojim se uređuje javna nabava. Pri tome posebno naglašavamo da je odredbom članka 39. predmetnog Zakona, određeno da se obveza imenovanja voditelja projekta ne odnosi na privatne investicije.

U pregledu novih financijskih opterećenja koja se žele nametnuti gospodarstvu Komore navode: skuplje individualno ugovaranje profesionalnog osiguranja za inženjera gradilišta i/ili voditelja radova i skuplje individualno ugovaranje pristupa normama u odnosu na kolektivni pristup. S tim u vezi navodimo da bi Komore povoljniji pristup normama mogle ponuditi inženjerima gradilišta i/ili voditeljima radova koji se upišu u Komoru te time ostvare prednost u odnosu na inženjere gradilišta i/ili voditelje radova koji nisu članovi Komore, dok profesionalno osiguranje, u skladu s ranije navedenim obrazloženjem, za inženjere gradilišta i/ili voditelje radova smatramo nepotrebnim.

S poštovanjem,

MINISTAR
Predrag Štromar

Na znanje:

- **Hrvatska komora arhitekata**
10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 271
- **Hrvatska komora inženjera građevinarstva**
10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 271
- **Hrvatska komora inženjera elektrotehnike**
10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 271
- **Hrvatska komora inženjera strojarstva**
10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 271